

کتاب کسب و کار من است!

گزارش «شهروند» از بلاگرهای کتاب که تبدیل به مهم ترین منبع مخاطبان برای آشنایی و خرید شده است

بازار کتاب های ممنوعه داغ شده!

سلیقه. بسیاری از پیچ های کتاب، تاثیر زیادی در جریان سازی برای یک کتاب دارند. بارها دیده ایم که با شروع تبلیغات و صحبت کردن از یک کتاب در چند صفحه مختلف، حضور آن کتاب پرزنگ تر می شود. کتاب هایی که البته دلیل معرفی و مانور تبلیغاتی بسیاری از آنها، سفارش انتشارات، نویسنده و در کل کسب درآمد مالی است. اما شخصاً عقیده دارم کسی که در موضوع ناب و آشفته حالی مثل کتاب، تربیون موثری دارد، بهتر است در کنار سود مالی و کسب نتیجه از علاقه اش (که من به هیچ عنوان مخالف آن نیستم) از تاثیرگذاری خودش برای معرفی و شناخت کتاب های پرمغز و واقعا مفید، بیشتر استفاده کند. خواندن و دیده شدن کتاب های مفید برای جامعه و در پی پیدایش یک رشد مثبت در اجتماع، می تواند از همین حرکات کوچک، تاثیرات زیادی بگیرد. به قول حمید مصدق: من اگر بنشینم، تو اگر بنشین، چه کسی برخیزد؟

• چه کتاب هایی را بیشتر برای معرفی کردن در نظر می گیرید؟

علاقه اول من به ادبیات داستانی است. تلاش هم می کنم کتاب هایی را انتخاب کنم که به زبان ساده، حرفی برای مخاطب داشته باشند و فکرش را درگیر کنند. ادبیات کلاسیک روسیه، ادبیات مدرن فارسی و رمان ها و نمایشنامه های قرن بیستم اروپایی هم از کتاب های مورد علاقه ام است.

• به کار بردن عکس و تصاویر و قاب های ویژه گرافیکی چقدر در جذب مخاطب در این زمینه موثر است؟

بسیار زیاد. گاهی به چشم می بینیم محتوایی را که بار فکری چندانی متمایز ندارد، اما صرفاً به لطف وجود تصاویر و گرافیک زیبا، مخاطبان زیادی را با خود همراه کرده است و بالعکس، محتوای مفیدی که به دلیل همراه نشدن با گرافیک و تصاویر جذاب، سهم خود را از کارزار فضای مجازی نمی گیرد.

• سبحان قزلو / متولد تهران، ۱۳۷۸

• مسئول صفحه «انزوا»

• دنبال کنندگان: ۳۵ هزار

• کارشناسی ارشد تاریخ علوم پزشکی

• صفحه بسیار شکیلی برای معرفی کتاب ساخته اید. چه زمانی کار روی این صفحه را شروع کردید؟

تقریباً چهار سال پیش این صفحه را با نام دیگری راه اندازی کردم. تقریباً برای مدت یک سال چندان فعالیت جدی و مستمری نداشتم. بعد از تقریباً یک سال یعنی از حدود سال ۹۸ فعالیت این صفحه را جدی تر پیگیری کردم.

• مخاطب و فالوور گرفتن در این زمینه چطور است؟

فعالیت در صفحات مربوط به کتاب، نسبتاً به راحتی خیلی از محتواهای دیگر (مثلاً محتوای طنز یا محتوای زرد) نیست. دلیل عمده هم سلیقه مخاطب پیچ های کتاب است. درصد زیادی از مخاطبان، متعصبانی هستند که یک نویسنده، یک کتاب یا در بهترین حالت یک تر فکری را قبول دارند و آن را به قول یکی از نویسندگان غربی خدای گونه می بینند. وقتی شما با چنین مخاطبانی سروکار دارید، با معرفی کردن هر کتاب و گفتن هر جمله ای در حمایت یا نقد از یک نفر، با سبیل عظیمی از مخالفت ها مواجه می شوید که عموماً بدون پشتوانه فکری قابل اطمینان و فقط از روی سردادن داعیه روشنفکری شما را هدف قرار می دهند. خلاصه بگویم: بخش عمده ای از مخاطبان پیچ های کتاب، کتاب خوان نماهایی هستند که تنها هدف شان از دنبال کردن این صفحات، مخالفت است و بس! از طرف دیگر، برآیند سلیقه فرهنگی حتی بین اهل کتاب هم به سمت وسوی زیبایی نرفته! بازار کتاب های زرد انگیزشی یا علاقه افراط گونه به کتاب های ممنوعه، دست و بال آدم را برای تولید محتوا می بندد. مخاطب پیچ کتاب عموماً به موضوعاتی علاقه پیدا کرده که نه چندان اهمیتی در رشد شخصیتی اش دارند و نه چندان بار اطلاعاتی خاصی را به او اضافه می کنند. بخش زیادی از مخاطبان هم صرفاً اینکه توهم دانایی شان کامل شود، راضی اند. کسب رضایت و توجه بین تمام این مخاطبان و همزمان تولید محتوایی که از نظر خود شخص هم مناسب و مفید باشد، کار فعالیت در حوزه کتاب را سخت تر کرده است.

• اگر بخواهید انتقادات وارد به صفحه های معرفی کتاب را مطرح کنید، چه چیزی برجسته تر از دیگر موارد به ذهن تان می رسد؟

از همه گروه های حمایتی لفت دادم و فقط روی خودم و کارم تمرکز کردم و اصلاً به فکر جذب فالوور نبودم. همینجا بود که ناگهان شروع شد. کتاب های سفارشی هم معرفی می کنید؟ یعنی ممکن است کتابی بد باشد و به جهت ملاحظات مختلف، معرفی کنید؟ کتاب سفارشی که بد باشد؟ هیچ وقت معرفی نمی کنم. کلاً هر نویسنده یا ناشری که کتاب برای من می فرستد، قبلاً تمام حجت می کنم که اگر از محتوای کتاب خوشم نیامد، با معرفی آن نمی کنم یا اگر هم معرفی کنم، راستش را می گویم. البته بوده کتابی که خواندم و خوشم نیامد و راجع به آن نظر واقعی ام را گفتم، اما کلی برایم دردسر درست شد. از آن روز تصمیم گرفتم اگر از کتابی خوشم نیامد، درباره اش حرفی نزنم.

• مخاطبان تان بیشتر چه نوع معرفی هایی را می پسندند. تجربه تان تا الان در این زمینه چه چیزی به شما آموخته؟

من در پیچم فقط رمان معرفی می کنم و این موضوع را اکثر مخاطب هایم می دانند. کلاً هیچ کتابی در رابطه با روان شناسی و انگیزشی معرفی نمی کنم. در رابطه با رمان هم، اکثر رمان های معروف و فلسفی خیلی دیده می شوند و مخاطب به آنها توجه می کند؛ مثل رمان «بیکانه».

فقط به جذب فالوور فکر نکنید

• گلی حسینی / متولد بجنورد، ۱۳۷۲ / مسئول صفحه «گلی بوک»
• دنبال کنندگان: ۱۶ هزار

• چه زمانی صفحه معرفی کتاب تان راه انداختید؟

صفحه کتابم را تقریباً دو سال است که راه انداخته ام. شاید هم یک سال ونیم. چقدر طول کشید به این تعداد فالوور برسید؟ اوایل فالوور داشتن خیلی سخت بود و فکر می کنم دلیلش این بود که من خیلی دنبال فالوور بودم. در چندین گروه حمایتی هم بودم و روزانه وقت خیلی زیادی صرف می کردم برای لایک کردن و کامنت گذاشتن برای افراد گروه. ولی یک روز به خودم آمدم و دیدم این کار خوشحالم نمی کند و عملاً خیلی هم تاثیری در رشد پیجم ندارد. به این نتیجه رسیدم که بهتر است به جای این همه وقتی که صرف گروه های حمایتی می کنم، روی خودم و محتوای پیجم کار کنم و واقعا هم جواب داد.

• اگر کسی بخواهد چنین صفحه ای راه بیندازد و در این زمینه کار کند، به نظر شما چه مولفه هایی را باید رعایت کند تا بتواند اعتماد مخاطب را جلب کند؟

گاهی برای پیجم از خوابم هم زده ام

• ملیکا پنبه زن / متولد دزفول، ۱۳۸۲ / مسئول صفحه «ملیکا بوک»
• دنبال کنندگان: ۱۱ هزار

• چه مدتی است صفحه معرفی کتاب تان راه انداخته اید؟

تابستان می شود دو سال. عموماً می گویند ابتدای راه اندازی یک صفحه، کار خیلی سخت است. اما بعد از تعدادی جذب فالوور، دیگر کار آسان تر می شود. برای شما هم همین طور بود؟ دقیقاً همین بود. آدم اول از دوستان و فامیل شروع می کند تا کم کم کارش را گسترده تر کند. در این زمان وقتی فالوور شما هنوز کم است، دنبال کنندگان کمتری هم برای دنبال کردن صفحه سراغ تان می آیند. مگر اینکه محتوای شما به همراه عکس و کاور و مابقی مسائل خیلی خاص باشد که صفحه تان را دنبال کنند. من از هزار به بالا، خیلی سریع تر رشد کردم. یعنی وقتی شما وارد اکسپلور می شوید، دیگر خیلی سخت امکان دارد که از آن بیرون بیایید. یعنی این تعامل باعث می شود هر پست شما، چه بخواهید چه نخواهید، وارد اکسپلور شود و تعدادی دنبال کننده برای تان داشته باشد.

• پس شاید باید اینطور بیرسم که چه شد به ۸ هزار دنبال کننده رسیدید؟

من برای محتوا خیلی کار کردم و گاهی حتی از خوابم هم زده ام. روی عکاسی برای محتوای صفحه هم خیلی تمرکز کردم. برای کپشن نوشتن وادیت ویدیوها هم واقعا زمان می گذاشتم. نکته دیگری هم وجود دارد که من دیر متوجه اش شدم. آن هم این است که استوری خیلی مهم است، چون وقتی تعامل شما از طریق استوری بالا می رود، باعث می شود که

از همه گروه های حمایتی لفت دادم و فقط روی خودم و کارم تمرکز کردم و اصلاً به فکر جذب فالوور نبودم. همینجا بود که ناگهان شروع شد.

کتاب های سفارشی هم معرفی می کنید؟ یعنی ممکن است کتابی بد باشد و به جهت ملاحظات مختلف، معرفی کنید؟

کتاب سفارشی که بد باشد؟ هیچ وقت معرفی نمی کنم. کلاً هر نویسنده یا ناشری که کتاب برای من می فرستد، قبلاً تمام حجت می کنم که اگر از محتوای کتاب خوشم نیامد، با معرفی آن نمی کنم یا اگر هم معرفی کنم، راستش را می گویم. البته بوده کتابی که خواندم و خوشم نیامد و راجع به آن نظر واقعی ام را گفتم، اما کلی برایم دردسر درست شد. از آن روز تصمیم گرفتم اگر از کتابی خوشم نیامد، درباره اش حرفی نزنم.

• مخاطبان تان بیشتر چه نوع معرفی هایی را می پسندند. تجربه تان تا الان در این زمینه چه چیزی به شما آموخته؟

من در پیچم فقط رمان معرفی می کنم و این موضوع را اکثر مخاطب هایم می دانند. کلاً هیچ کتابی در رابطه با روان شناسی و انگیزشی معرفی نمی کنم. در رابطه با رمان هم، اکثر رمان های معروف و فلسفی خیلی دیده می شوند و مخاطب به آنها توجه می کند؛ مثل رمان «بیکانه».

پست ها هم دیده شوند. البته باید دقت داشت که پست را استوری نکنیم، اما من با استوری های پیشرفته تر تعامل را بالاتر بردم.

• منظور از استوری های پیشرفته تر چیست؟

استوری هایی که جذاب باشد و مخاطب را با شما همراه کند.

• همه کارهای مربوط به صفحه را هم خودتان انجام می دهید؟

بله. چه رشته ای خوانده اید؟ سال آخر دبیرستانم، رشته انسانی.

• چه جالب! در واقع دانش آموز هستید. پس این صفحه وقت تان را برای درس خواندن نمی گیرد؟

این دو سال که آموزش مجازی و زمان من هم کاملاً آزاد بود، بنابراین اکثر وقتم را برای صفحه گذاشتم. البته همین الان هم که درس های خودم را دارم، ولی باز هم از پیجم نمی زنم.

• کنکور را چه می کنید؟

نه، کنکور نمی دهم. چرا؟! من هدفم چیز دیگری است.

• یعنی نمی خواهید بروید دانشگاه؟

من اصلاً دفترچه نگرفته ام و می خواهم بروم آزاد. دانشگاه البته خیلی برایم مهم است. اما نمی خواهم از طریق کنکور بروم. یک رشته ای را بدون کنکور می خواهم بروم بخوانم.

• کتاب سفارشی هم در صفحه تان پیشنهاد می کنید؟ کتاب هایی که بابتش برای تبلیغ پول بگیرید؟

همان زمانی که تعداد دنبال کنندگان صفحه ام به ۲ هزار نفر رسید، برایم کتاب می فرستادند. ولی خوب به این شکل که هزینه بگیرم از اسفند ماه شروع کردم. چون دیدم خیلی از بلاگرها چنین کاری می کنند و واقعا حق ما است بابت کاری که انجام می دهیم، هزینه بگیریم.

